

og Amtskommuner kan drage stor Nytte af Centralbibliotekerne, er det rimeligt, at Staten yder betydelige Beløb til Centralbibliotekernes Virksomhed.

Endnu vil jeg kun sige et Par Ord om Børnebibliotekerne. Deres Virksomhed foreslaas ikke ordnet ved dette Lovforslag, men der staar i Bemærkningerne til en Paragraf, at man tænker sig denne Sag ordnet ved en Anmærkning paa Finansloven, saaledes at Tilskuddet til Børnebibliotekerne fra Statens Side drages med ind under Maksimumsbeløbet de 15 000, der kan ydes til et Bibliotek. Jeg tror, det vilde være uheldigt ved en Anmærkning paa Finansloven at slaa dette fast, saa meget mere som den saakaldte store Skolekommission har beskæftiget sig ret indgaaende med Spørgsmaalet om Oprettelse af Børnebiblioteker. Jeg tror at kunne sige, uden dermed at røbe noget af Kommissionens Arbejde, at man indenfor denne Kommission er enig om, at man bør medvirke til, at der skabes gode Børnebiblioteker enten ved Skolerne eller ved bestaaende Biblioteker. Da det er saa temmelig afgjort, at Kommissionen i Løbet af nogle faa Maaneder vil afgive sin Betænkning, synes jeg det vilde være urimeligt, om man i indeværende Rigsdags-samling vedtog en Anmærkning paa Finansloven, hvorved man slog Bom for en videre Udvikling af Børnebibliotekerne. Derfor vil jeg henstille til den højtærede Minister, at man ikke i indeværende Aar ved en Anmærkning paa Finansloven søger at ordne dette Forhold, men venter til Skolekommissionen har afgivet sin Betænkning, og man har faaet Lejlighed til at drøfte denne Sag.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en meget velvillig og hurtig Behandling i et Udvalg. Jeg gentager, at jeg har den Tro, at man i Udvalget vil naa til absolut Enighed om dette Lovforslag og om at forbedre det. Thi Bibliotekerne er ikke en Partisag, men en Folkesag, og naar man er enig om det — og jeg tror, at alle Partier er enige om, at der her er et Omraade, hvor man bør arbejde i Fællesskab og i bedste Forstaaelse, og et Omraade, hvor der kræves betydelige Midler —, saa tror jeg ogsaa, at man vil blive enig om at bevilge de Midler, der er nødvendige for, at Bibliotekssagen kan faa den Fremgang, den fortjener.

J. Oskar Andersen: Under Behandlingen af den nugældende Lov i Samlingen

1919—20 var der fra alle Partiers Side Enighed om Lovforslaget, og man udtalte den største Anerkendelse overfor den Kommission, hvis Behandling laa til Grund for Lovforslaget; der blev, som den ærede sidste Taler fremhævede, ikke stillet Ændringsforslag, lige saa lidt som der i mindste Maade i det Udvalg, der behandlede Lovforslaget, var Tale om at opholde det. Ligeledes gik det særdeles hurtigt igennem i det andet høje Ting. Dette var et Udtryk for, at man fra alle Sider principielt saa paa Sagen, ganske som den ærede sidste Taler gjorde.

Vort Partis Ordfører i Landstinget sagde den Gang noget om, at Statens Tilskud til Oprettelse af Biblioteker maaske var noget knapt. Forholdene i saa Henseende er dog maaske noget anderledes nu; under Indtryk af den finansielle Situation i Øjeblikket kunde der vel snarere være Tale om at undersøge, om ikke de Forpligtelser, Loven medfører for Staten, truer med at blive for store. Jeg vil dermed paa ingen Maade sige, at vort Parti vil modsætte sig Lovforslaget, hvis Indhold vi fuldstændig billiger; men vi maa dog mene, at det lille Ord „indtil“, som den ærede sidste Taler havde saa ondt ved at skatte, sætter vi megen Pris paa, saa det vil maaske blive noget vanskeligt at opnaa Enighed paa dette Punkt. Jeg betragter det som en Fordel, at § 2, 2det Stykke, hæver Minimumsbeløbet for de smaa Bibliotekers stedlige Tilskud fra 50 Kr. til 100 Kr.; deri ligger dog en Andtydning af, at der skal være en noget større Offervillighed, selv om jeg maa indrømme, at man vist ikke nu faar flere Bøger for 100 Kr. end tidligere for 50 Kr. Ligeledes mener jeg, det er en stor Vinding, at der i samme Paragraf, 5te Stykke, sættes en Maksimumsgrænse for det samlede Tilskud. Jeg kan i det hele taget udtale, at jeg ser med stor Velvillie paa Ordet „indtil“ og paa de Begrænsninger, der er sat for Lovens finansielle Rækkevidde.

Vort Parti ønsker imidlertid det foreliggende Lovforslag oplyst paa visse Punkter og muligvis præciseret skarpere for enkelte Bestemmelers Vedkommende. Navnlig vil jeg finde det rigtigt, at vi faar Oplysninger og nærmere Bestemmelser om Kontrollen med Statstilskuddet, thi jeg ser ikke rigtig, hvorledes Kontrollen virker, og hvorledes Statstilskuddet beregnes. Dernæst mener jeg, vi bør have Oplysninger om, af hvad Art Indkøbene i det hele taget har været. Begrebet Folkeoplysning er af en meget